

Thềm Vắng

Mẹ tôi vừa mất tháng trước. Thế là mẹ tôi đang cùng bố tôi trên cõi thiên hà. Nơi có giòng sông tuyệt vời, có không gian lồng lộng, có dòng nhạc mơ màng.
Mẹ ơi! Mẹ ơi!

Tự bao giờ tôi không còn nhớ nữa, nắng mẹ và tôi, những kỷ niệm của tuổi thơ đọng đầy trong buồng tim nhỏ. Ngày nhỏ, tôi còn nhớ, khi gia đình tôi ở phố Bôn, Thanh Hóa, mẹ tôi ngoài bốn mươi, mỗi lần được ngồi bên mẹ trong nắng thu, tôi chỉ biết mở to mắt nhìn mẹ trong yên lặng, và thấy lòng mình yên ổn lạ thường. Tôi yêu nắng vì mẹ. Mẹ và nắng hiện hữu trong tôi, cho nên mỗi khi nhìn nắng lòng tôi lại bồi hồi nghĩ về người.

Mẹ tôi gần 90 mươi. Một mình trong căn nhà nhỏ với chị tôi làm cô giáo, trường chị cách xa nhà hơn 20 dặm. Căn nhà của mẹ màu trắng, có vườn hoa hồng thơm ngát trước cửa và hai lẵng hoa Fuschia màu tím xẫm treo ngoài hiên trước. Nắng mùa thu Seattle cuối tháng tám, tháng chín và tháng mười hơi lạnh lạnh cho nên mẹ thích ngồi ngoài cửa đợi chị tôi về. Không khí quanh mẹ phảng phất mùi hoa. Màu hoa, màu nắng và hàng cây phong với lá đổi màu đỏ vàng rơi rụng trên đường lộ cho mẹ những giây phút yên bình.

Trong nắng thu, mắt mẹ vẫn long lanh, các đốm đồi mồi nhiều hơn trên làn da mỏng, đôi má hóp và dáng mẹ gầy còm ngồi ngoài thềm nhìn vườn đầy nắng đang đợi chị tôi về để được nói vài câu tiếng Việt, để cho con biết là mẹ đang sống trong hạnh phúc. Vì con, mẹ quên cả tháng ngày cô đơn trên đất Mỹ. Mẹ tôi và lòng can đảm của người cho chị em tôi vững niềm tin, đứng thẳng hơn trong những bất hạnh đời mình.

Tuy không gần mẹ như ngày ở Thanh, tôi rất yêu nắng mùa đông. Tôi trốn chạy mưa phùn âm ướt của thành phố biển Seattle về mùa đông và về Cornville, một thành phố rất nhỏ phía bắc Phoenix, Arizona. Nhìn nắng tôi thường nhớ đến mẹ. Trong cơn đồng thiếp nào đó trong nắng tôi lạc vào niềm suy tư và muốn được gần mẹ để khoe với mẹ về nắng mùa đông; “Mẹ ơi, Cornville có nắng mùa đông, cái nắng rất lạ và bầu trời thật xanh. Con ước gì có mẹ ngồi sân hong nắng để con được dựa đầu bên mẹ, để lòng cảm thấy yên ổn lạ thường như ngày còn nhỏ. Mẹ ơi! Mẹ chưa bao giờ biết Cornville và chẳng bao giờ có dịp ngồi trong nắng với con.”

Hôm nay tôi dậy sớm nhìn nắng. Phương đông mặt trăng non còn đang lơ lửng trên rừng thông thì nắng óa đến. Nắng nhuộm bầu trời xanh trong, các chồi non mượt mà màu lá nõn, những bông hoa tím nhỏ bằng hạt vừng đơn độc trồi lên giữa đám lá xanh nằm sát trên nền đất đỏ mịn. Tôi đeo kính mát, mặc áo ấm, đội mũ có vành rộng để tránh nắng, quàng khăn len và một ly cà phê nóng rón rén mở cửa bên hông nhà.

Trời đẹp đến mê hồn, tôi ngồi xếp trên thềm nhà lưng tựa vào tường cho ấm, ngược nhìn các nhạc sĩ đang tụ tập trên ngọn cây cao, các chàng chim nhỏ có bộ lông cổ màu bồ quân, cái mỏ xinh xinh màu vàng đậm, mắt tròn quay long lanh, đang líu lo. Âm thanh của tình yêu cho tôi một cảm giác lâng lâng

trong hồn. Các chàng bay từ ngọn cây trơ lá này sang cành xum xoe khác như đang hân hoan khao khát một hoà âm của các cô chim còn e lệ núp dưới các bụi cây hay các tàng trúc bách diệp bên hông nhà. Xa xa Cathedral Rock (núi Dối Hồn, hai núi đá vuông đồ sộ trên thung lũng rừng tùng đứng gần nhau, giữa hai núi hai tầng đá một cao một thấp hơn nhìn từ xa như hai người đang quay lưng vào nhau, mỗi người nhìn mỗi hướng)ngạo nghễ, nửa như âu yếm, nửa như ơ thờ nhìn xuống đôi sỏi gầy guộc, đến dòng nước sỏi bọt trắng quanh co giữa hai hàng bạch dương cành khô trơ lá trong thung lũng.

Được uống cà phê nóng và được ngồi ngoài vườn trong không gian lạnh đến tê người một buổi sáng mùa đông, cho dù nắng hiện hữu chung quanh thật là những giây phút êm đềm . Tôi ngồi bất động cuộn người trong chăn ấm, mắt nhắm hờ. Tôi nghe nhịp tim mình đập nhẹ, hình như những khắc khoải, những niềm đau cùng các nỗi muộn phiền chưa một lần ghé thăm, hình như các tế bào của vùng suy tư lười biếng trong trạng thái vô ưu, như không gian bao la, như các ngọn đồi, như rừng tùng say ngủ dưới ánh trăng đêm.

Bỗng nhiên tôi nghe tiếng cánh chim đập nhẹ rồi biến mất trong không gian yên ắng. Tôi mở mắt tìm, ơ kìa trên bậc thềm ngay cửa chính vài cọng cỏ khô rơi rớt trên sàn gạch đỏ. Một chiếc tổ nhỏ nhỏ dệt bằng các cọng cỏ khô xám ẩn kín sau chùm lá phong của một vòng hoa mùa Thánh năm ngoái. Chiếc nôi cỏ đang chờ đợi để được ôm ấp những trái ngọt một cuộc tình trọn vẹn. Cuộc tình nào cũng những sôi động bồi hồi, cũng những đam mê thần thánh, cũng những hoài bão một tương lai êm đềm nhưng trong dòng đời muôn nẻo có bao nhiêu người có được điều mơ ước.

Vài ngày sau một anh chàng sửa điện gỗ cửa liền hỏi làm chim hoảng sợ. Qua khung cửa sổ, cô nàng đang đập đôi cánh sợ hãi, mắt đảo điên, hai chân dơ cao chới với như van xin. Tôi vội mở cửa và hét to cho anh phải đi cửa sau, vì chim đang ấp trứng. Tôi chạy vào nhà đứng nhìn chim bay vào tổ. Mắt chim mở lớn nhìn tôi như thăm cảm ơn, tôi đứng yên lặng sau khung cửa sổ không dám thở mạnh, trong chớp mắt chim bay vụt vào tổ. Qua màu hổ phách của tấm kính bầu dục nơi chim mẹ đang loay hoay tìm chỗ nằm cho vừa ý, mắt tôi mắt cô chạm nhau, long lanh, thông cảm. Thu gọn thân hình, chuỗi sâu sau chùm lá phong, cánh xoè rộng, đuôi áp sát vào kính. Chưa vừa ý hay với ngũ quan sắc bén, cô biết tôi đang nhìn chăm chú, cho nên cô xoay thế nằm song song với cửa kính, ngo ngoạ cái đuôi dài, lắc lư cái đầu bé tí teo, mắt long lanh đảo nhanh như chưa an tâm lắm, sau cùng cô nàng lim dim, yên lặng nằm. Tôi rón rén dán đằng sau cửa kính hai tờ giấy cho chim an tâm.

Rồi một ngày tôi thấy cô bay khỏi tổ líu lo vui sướng, cô đậu trên ngọn một cây tùng gọi tình nhân, chỉ mấy giây sau anh chàng đến, anh đưa chiếc mỏ vàng nhỏ cạ cạ trên bộ lông mềm của cô như tỏ tình thương mến. Cô và chàng bận rộn hơn, mấy tuần qua cô chỉ bay ra khỏi tổ hai hay ba lần tìm mồi còn bây giờ cô nôn nóng bay xà vào đám cỏ non lấm chấm xanh nhiều lần, mắt long lanh tìm mồi, cô ngậm trong chiếc mỏ xinh một chút gì đó, cô bay vụt vào tổ.

Thời gian trôi nhanh, mới hôm nào cô giang cánh xù lông ôm bốn quả trứng nhỏ màu trắng ngà điểm các chấm nâu đậm to nhỏ. Mới hôm nào bốn con chim nhỏ mỏ vàng, mắt mở to, trần trụi run rẩy cựa quậy chen lán trong tổ ấm, há miệng đợi ăn. Sedona thời tiết thật lạ năm nay, một ngày nắng hai ngày mưa và tuyết đổ, tôi băn khoăn nghĩ đến cô. Thế mà hôm nay, cô đang nhún nhảy đôi chân mảnh mai, mắt long lanh nhìn các con giang cánh nhỏ chuyền bay trong bụi gai trước nhà. Một nỗi buồn nhẹ nhẹ dâng trong tôi khi ngắm gia đình cô ấm êm, tôi biết một ngày không xa, khi các con cô có khả năng bay

vút vào không gian vô tận hay đậu trên một ngọn tùng mảnh mai nào đó trong rừng tùng lú lo một bản nhạc.

Sáng nay như thường lệ tôi mở cửa hông ra ngồi trên thềm nhà, không thấy mẹ con cô chạy nhảy dưới bụi gai hay thâm cỏ non trước sân nhà. Cái vòng hoa bạc màu và cái tổ cỏ khô xám đang cô đơn trong nỗi nhớ, tôi thầm nghĩ. Từ nay tôi không còn tìm được các cọng cỏ rơi rớt trên thềm cửa. Tôi thần thờ, buồn buồn biết rằng chẳng bao giờ chúng mình gặp nhau lần nữa. Chim ơi, cô có buồn không trong thân phận làm chim nhỏ, mỗi năm mỗi một tổ mới, mỗi năm mỗi tình nhân, mỗi năm một bầy chim nhỏ và mỗi năm vẫn những gánh nặng trên vai. Một ngày nào cô già nua như tuổi, có người tình nào, có đứa con nào nhỏ lệ sót đau. Hay cô, một mình thoi thóp thân tàn bên ven rừng tùng, kể các bụi sương rỗng đầy gai. Có bao giờ chim nghĩ đến định mệnh mình trong một giây phút buồn tênh nào đó.

Cô đi rồi tôi chìm trong nỗi nhớ, bao kỉ niệm về mẹ như cuốn phim đời quay chậm chậm. Cô biết không, tôi nhớ mẹ những ngày mẹ ngồi ngoài sân tắm nắng mùa đông trong một vùng quê nghèo đói chiến tranh. Em tôi bé bỏng ngủ say trong lòng mẹ, tay mẹ thoăn thoắt khi thì sờ chỉ, khi thì khâu hay đột trên các chiếc quần manh áo rách. Bà tiên nghèo bị đọa đầy dưới trần gian đang vá quần áo cho gia đình và tôi ngồi xếp trên nền đất lạnh bên mẹ, mẹ chăm chú cắt vải mịn, sờ chỉ không để ý tôi đang nhìn mẹ đăm đăm. Tôi không nhìn trời xanh, chỉ nhìn làn da hồng mỏng dưới nắng, các sợi tóc rơi rơi. Tôi và mẹ im lìm trong nắng mùa đông, tình mẹ con vây quanh tôi. Tôi nhớ mẹ những bữa cơm ngon, cả nhà quây quần xi xụp ăn, mẹ yên lặng nhìn. Mắt mẹ là cả biển tình thương. Tôi nhớ mẹ những ngày Tết, mẹ vấn khăn nhung, môi má mẹ hồng vì say trà, mắt mẹ long lanh và mẹ cười cười nói nói mang may mắn đến cho gia đình. Phải chăng mẹ tôi một bà tiên hiền hay một bụi đất dang tay che chở chúng tôi một đời.

Rồi đến một ngày, tôi đau đớn nhìn mẹ khò người la khóc khi mắt đưa con trai mẹ thương nhất hy sinh cho tổ quốc, tiếng khóc xé lòng người, như dao nhọn đâm vào tim. Mẹ tôi một đời câm nín bây giờ là đây. Mẹ không ăn, không ngủ, nhà cửa lạnh tanh, u buồn. Những mâm cơm đơn sơ mẹ nấu sáng, trưa, chiều rồi để trên bàn thờ anh như một tình yêu tuyệt đối. Mẹ tôi khóc, mẹ tôi kể lể bên bàn thờ anh như đang ôm ấp anh trong vòng tay yếu đuối, những giây lát trong bóng tối căn phòng trống mẹ dành cho anh. Thì ra tôi hiểu, mẹ cứ im lặng nuôi con hầu chồng, mẹ cứ câm nín nhìn con khôn lớn, vì tình thương của mẹ đã thấm vào thức ăn, đã có trong ánh mắt và chị em chúng tôi như chim con trần trụi run rẩy trong biển tình thương của mẹ. Tôi như chim con chuyền bay xa gần, thăm mẹ vài giờ, cho đến ngày mẹ đau tôi cũng chỉ đưa mẹ đi nhà thương, ngủ vợ mẹ vài đêm. Từng ấy thời gian không thấm so với yêu thương mẹ dành cho con.

Tôi vừa mất mẹ hơn một tuần, từ đây tôi không còn có dịp xoa kem vào tay mẹ cho da mềm, không còn chải các sợi tóc bạc mong manh, không còn quặn thắt nhìn màu đỏ của máu trong bọc nước tiểu mẹ mang. Mỗi lần nhìn mẹ thêm thiếp rên trong cơn đau, nhìn màu máu, nhìn các viên thuốc trong hộp xanh trắng vàng đỏ, to nhỏ khác nhau, tôi xót xa trong lòng, mắt rưng rưng và thấy mình bất lực. Sau cơn đau mẹ nằm đó êm đềm chịu đựng, mắt không còn long lanh, và tôi nghẹn ngào cúi đầu. Tôi thành khẩn với lời nguyện của đứa con mong cho mẹ mình đi thanh thản nhẹ nhàng. Bao năm trước mẹ mang tôi trong mình, nôn nả đợi ngày tôi chào đời, ấp ủ tôi thì thầm tình mẫu tử. Còn tôi bây giờ đứng ngồi không yên và những lời nguyện hằng đêm cho mẹ về một chốn êm đềm.

Cho tới một chiều khi nắng gần tàn, mẹ bỏ con không lời từ giã. Tôi nhìn vào mắt mẹ, mắt mẹ vẫn hiền dịu nhưng không còn còn long lanh nữa, tôi sờ vào trán mẹ, má mẹ và tay mẹ vẫn còn ấm nhưng mẹ không nhận ra tôi và nói là mẹ biết tôi về thăm mẹ. Tôi bàng hoàng chạy vào bếp bấm số điện thoại

nhưng chẳng nhớ được số nào, tôi chạy vào phòng mẹ, với quyển kinh trên bàn ngủ, tôi quì bên giường mẹ, tôi muốn hát to nhưng sao cổ họng tôi cứng đờ, và khi đọc kinh cho mẹ tôi nghe khàn khàn tiếng được tiếng không. Tôi bàng hoàng đêm qua, lúc mẹ đau đớn, các chị và tôi đưa ôm mẹ thật chặt, đưa cất cao giọng hát. Chị tôi van xin cầu khẩn, lời nguyện quyện vào lời ca như trôi cao, thoát ra ngoài khung cửa, rồi bay trên ngọn thông cao, lẫn vào không gian vô tận với trái tim của các đứa con mẹ cưu mang chín tháng mười ngày. Không gian trong phòng mẹ buổi tối khi mẹ đi rồi như loãng tan, tôi lẳng đàng ngoảnh ngẩn trong đêm vắng, rồi vào nằm trên ghế dài, chỗ mẹ thích nằm nhìn con cháu đầy nhà của những ngày qua như tìm lại hơi hướm của mẹ. Lòng mừng mẹ không còn đau đớn mà nước mắt sao cứ ứa ra hoài. Hành trang của mẹ nhẹ như mây những hoàng hôn lồng lộng màu trời, và tôi biết mẹ đâu đó trong vũ trụ bao la, trong thiên đàng của mẹ.

Tôi hay thức giấc lúc gần sáng nhìn không gian yên ắng, với trăng lười liềm nghiêng nghiêng ngoài khung cửa, với các đám mây lang thang. Tự một lúc nào tôi thì thầm cùng Thượng Đế cảm tạ NGƯỜI cho tôi được làm con của mẹ. Mẹ ơi, ngày mẹ bỏ thế giới loài người là ngày mẹ thênh thang ngao du trong cõi vĩnh hằng, nơi không có sự chết, nơi không có chiến tranh và đau thương, nơi không có bon chen nhỏ nhen, rong rêu hệ lụy làm người.

Sedona sau ngày mất mẹ, 03/11/05

Thu Hương